

Milieucriteria voor het maatschappelijk verantwoord inkopen van

Straatmeubilair

Versie 7 mei 2015

1. Scope/afbakening

De productgroep Straatmeubilair omvat veel verschillende producten. Een groot deel van straatmeubilair wordt gevormd door speeltoestellen, haltemeubilair en tafels & bankjes. Daarnaast vallen afvalinzamelmiddelen, fietsparkeervoorzieningen, boomkorven e.d., reclamezuilen, openbare toiletten, bloembakken, verankeringssystemen, hekken en palen ook onder straatmeubilair. Bij signaleringsborden e.d. zijn de richtlijnen zo streng, dat er geen ruimte is voor aanvullende duurzaam inkopencriteria. Snelwegmeubilair zoals vangrails, geluidswallen etc. hoort niet onder deze productgroep.

Hoewel de productgroep Straatmeubilair zeer divers is, wat betreft het soort producten dat hier binnen valt, zijn er veel overeenkomsten in de toegepaste materialen en de wijze van afdanken (afvoer naar een afvalverwerker waarna de materialen worden hergebruikt of verbrand). Op basis van deze overeenkomsten is besloten om toe te werken naar een beperkt aantal criteria voor duurzaam inkopen op grondstof/materiaalniveau. Dit, om te voorkomen dat er een grote reeks aan specifieke criteria op productniveau ontstaat vanwege de grote hoeveelheid verschillende producten binnen deze groep.

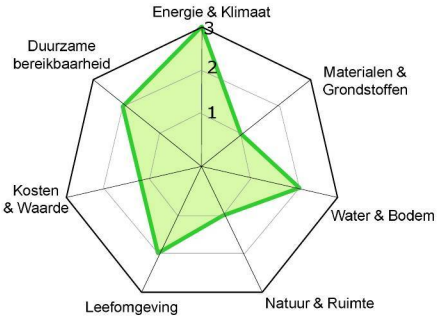
De omvang van de markt en de specifieke toepassingen van speeltoestellen zouden redenen kunnen zijn voor het voor duurzaam inkopen onderscheiden van een aparte productgroep voor speeltoestellen. Echter, de materialen van speeltoestellen komen ook overeen met de materialen van het overige straatmeubilair en de criteria kunnen bijna zonder beperkingen ook aan speeltoestellen worden gesteld. Alleen voor het criterium voor de inzet van gerecycled kunststof is een uitzondering gemaakt voor speeltoestellen. Daarom wordt vooralsnog afgezien van een aparte productgroep voor speeltoestellen.

De volgende producten (met bijbehorende CPV-code) maken deel uit van de productgroep. Deze lijst met producten is niet uitputtend.

Producten	CPV-code
Stadsmeubilair	34928400-2
Plaatsen van straatmeubilair	45233293-9
Openbare toiletten	45215500-2
Speeltoestellen	
Speeltuinuitrusting	37535200-9
Uitrusting voor parken en speelplaatsen	43325000-7
Verharding voor recreatievoorzieningen	45236200-2
Verharding voor kinderspeelplaats	45236210-5
Reparatie en onderhoud van speelplaatsuitrusting	50870000-4
Banken en tafels	
Banken	39113600-3
Tafels	39121200-8
Afvalbakken	
Afval- en vuilcontainers en bakken.	34928480-6
Vuilnisbakken	44613700-7
Bebording	
Signaleringsborden	34928470-3
Politieborden	35260000-4
Hekken en palen	
Hekken	34928200-0
Bermpaaltjes	34928410-5
Componenten voor omheiningen	34928220-6
Houten palen	34928210-3
Paaltjes	44212227-6
Toegangshekken	44221310-1
Plaatsen van hekwerk	45342000-6

2. Criteriadocumenten en Aanpak duurzaam GWW

De kern van de Aanpak Duurzaam GWW is het meewegen van duurzaamheidsaspecten vanaf een vroege planfase, met een focus op de hele levenscyclus van de aan te leggen infrastructuur of object(en). Hierdoor is immers de meeste duurzaamheidswinst te behalen en kan in elk project een goede, integrale afweging worden gemaakt tussen People, Planet en Profit.

Het Ambitieweb heeft een centrale plaats in de Aanpak Duurzaam GWW. Het Ambitieweb helpt om in een vroeg stadium van een project ambities helder te maken en vervolgens deze gedurende het gehele traject vast te houden. Voor informatie over de Aanpak Duurzaam GWW en het Ambitieweb zie http://duurzaamgww.nl/.

Het Ambitieweb hanteert een aantal duurzaamheidsthema's. Elk thema kent drie ambitieniveaus:

1. inzicht in de grootste belasters en stromen voor het betreffende thema en daarbij het behalen van een minimumniveau;
2. het stellen van concrete reductiedoelstellingen en het bereiken van een significante verbetering op het betreffende thema;
3. het toevoegen van waarde, in plaats van "minder slecht". Niet alleen is de belasting op milieu, mens of waarde nihil, er wordt zelfs een positieve bijdrage geleverd.

Onderdeel van niveau 1 is het voldoen aan de geschiktheidseisen, minimumeisen en contractbepalingen van de criteriadocumenten Duurzaam Inkopen. Met de gunningscriteria kan een bijdrage worden geleverd aan niveau 2.

Navolgend is een overzicht gegeven van de eisen en criteria onderverdeeld naar de verschillende thema's. Er zijn in de criteriadocumenten in totaal vijf thema's onderscheiden:

- energie en klimaat;
- materialen en grondstoffen;
- water en bodem;
- leefomgeving;
- natuur en ruimte.

In de navolgende tabel zijn de thema's opgenomen waar de inkoper daadwerkelijk invloed op uit kan oefenen met de eisen en criteria uit dit criteriadocument.

Thema's	**Niveau 1 Ambitieweb** Selectiecriterium (SC) Minimumeis (ME) Contractbepaling (CB)	**Niveau 2 Ambitieweb** Gunningcriterium (GC)
Materialen en grondstoffen	ME1. Inkoop en reparatie van Straatmeubilair ME2. Inkoop en reparatie van Straatmeubilair ME3. Inkoop en reparatie van Straatmeubilair ME4. Inkoop en reparatie van Straatmeubilair	GC1. Ontwerp gericht op toekomstig hergebruik
Water en bodem	ME1. Inkoop en reparatie van Straatmeubilair	
Leefomgeving	ME1. Inkoop en reparatie van Straatmeubilair	

	ME4. Inkoop en reparatie van Straatmeubilair	

3. Toedeling van criteria aan projectfasen

De criteria zijn toegedeeld aan verschillende projectfasen. De criteria in dit document hebben betrekking op de inkoop en het onderhoud van straatmeubilair.

4. Selectiecriteria

Niet bepaald voor deze productgroep.

5. Minimumeisen

Let op! De hieronder opgenomen minimumeisen 1 t/m 3 komen voor Speeltoestellen voorlopig te vervallen, omdat er sinds de vaststelling van het milieucriteriadocument Straatmeubilair (versie 15 februari 2015) signalen zijn ontvangen dat er slecht een beperkte beschikbaarheid is van producten die aan deze minimumeisen voldoen.

Nr.	Minimumeisen (ME)
ME1	*(Voor Speeltoestellen komt deze minimumeis vooralsnog te vervallen. Voor een toelichting zie hierboven.)* **Inkoop en reparatie van Straatmeubilair** Onderdelen van hout zijn niet behandeld met op koperverbindingen gebaseerde verduurzamingsmiddelen. *Verificatie* De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan.
ME2	*(Voor Speeltoestellen komt deze minimumeis vooralsnog te vervallen. Voor een toelichting zie hierboven.)* **Inkoop en reparatie van Straatmeubilair** Voor straatmeubilair waarvan meer dan 5 % van de massa van het eindproduct uit kunststoffen bestaat, moet van de totale hoeveelheid kunststoffen tenminste 90% (gewichtsprocenten binnen een product)) gerecycled materiaal zijn. Voor straatmeubilair is dit post-consumer materiaal, bij speeltoestellen mag ook pre-consumer materiaal gebruikt worden. Post-consumer wil zeggen dat het de fabriek waar het kunststof wordt geproduceerd heeft verlaten. Bij pre-consumer is dit niet het geval (bijv. snijafval bij de productie). *Toelichting* Deze eis geldt niet voor de toepassing van kunststoffen in touw en vezel versterkte kunststoffen. *Verificatie* De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan.
ME3	*(Voor Speeltoestellen komt deze minimumeis vooralsnog te vervallen. Voor een toelichting zie hierboven.)* **Inkoop en reparatie van Straatmeubilair** Kunststoffen onderdelen met een gewicht groter dan of gelijk aan 25 gram en een,voor markering, beschikbaar oppervlak van minstens 2 cm2 worden zichtbaar gemarkeerd met een symbool of afkorting zoals beschreven in ISO 11469 of ISO 1043. Uitgezonderd zijn onderdelen waarvan de markering vanwege technische redenen niet mogelijk is. *Toelichting*

	ISO 11469 beschrijft een systeem voor de uniforme markering van producten gemaakt van materialen van kunststof. De oorspronkelijke Engelstalige beschrijving van het toepassingsgebied luidt als volgt: "Specifies a system of uniform marking of products that have been fabricated from plastics materials. Provision for the process or processes to be used for marking is outside the scope of this standard." ISO 1043 bevat afkortingen van en symbolen voor de basispolymeren gebruikt in kunststoffen en symbolen voor speciale eigenschappen van kunststoffen. De oorspronkelijke Engelstalige beschrijving van het toepassingsgebied luidt als volgt: "Provides abbreviated terms for the basic polymers used in plastics, symbols for components of these terms, and symbols for special characteristics of plastics. It includes only those abbreviated terms that have come into established used and its aim is both to prevent the occurence of more than one abbreviated term for a given plastic and to prevent a given abbreviated term being interpreted in more than one way." *Verificatie* De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan.
ME4	**Inkoop en reparatie van Straatmeubilair** Het VOS gehalte (excl. water) voor verven met een spreidend vermogen van ten minste 15 m2/l en voor vernissen die worden toegepast op hout, bedraagt maximaal 250 g/l (met een dekkracht van 98%). Voor de overige verfproducten (vernissen, houtbeitsen, vloercoatings, vloerverven en verwante producten) is dat maximaal 180 g/l. *Toelichting* Een vluchtige organische verbinding (VOS) is een organische verbinding die, onder normale druk, een kookpunt (of beginkookpunt) heeft dat lager is dan of gelijk aan 250 0C. *Verificatie* De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan. Inschrijver voldoet in elk geval aan de minimumeis indien hij producten gebruikt die beschikken over het Europees Ecolabel voor verven en vernissen.

6. Gunningscriteria

Nr.	Gunningscriteria (GC)
GC1	**Ontwerp gericht op toekomstig hergebruik** Naarmate de toe te passen/te leveren producten aan meer van de onderstaande aspecten voldoen, wordt de inschrijving hoger gewaardeerd: 1. De aanwezigheid van een volledige inventarisatie van alle materialen die in het product zijn verwerkt, onderscheiden naar componenten uit de technische en uit de biologische kringloop 1). 2. Indien zowel componenten uit de technische als de biologische kringloop zijn gebruikt, zijn deze weer van elkaar te scheiden, zonder dat daarvoor gebruik hoeft worden gemaakt van aanvullende stoffen of materialen die niet in het proces kunnen worden hergebruikt. 3. De gebruikte materialen kunnen aan het eind van de levensfase van het product gerecycled worden zonder hun oorspronkelijke kwaliteit 2) te verliezen. *Toelichting* 1) Tot de biologische kringloop behoren de materialen die door levende organismen of cellen worden benut om levensprocessen te continueren zoals groei, celdeling, synthese van koolhydraten of andere complexe functies. Biologische materialen zijn meestal gebaseerd op koolstofverbindingen die veilig gecomposteerd kunnen worden en teruggegeven aan de bodem. Tot de technische kringloop behoren de materialen die door de mens zijn gemaakt, ontworpen om te oneindig lang te circuleren in technische en/of industriële processen. 2) Met oorspronkelijke kwaliteit wordt bedoeld dat het materiaal na afloop van de levensduur van het product voor dezelfde doelen kan worden gebruikt als voordat het in het product werd verwerkt. *Verificatie* De inschrijver kan worden gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande eisen wordt voldaan.

7. Contractbepalingen

Niet bepaald voor deze productgroep.